

Hutníkům vyvaňují i uprchlice z Ukrajiny

Pavel Karban

Už několik uprchlíků z Ukrajiny našlo práci v gastroslužbách huti Liberty Ostrava (LO). Jedním z nich je i Tamara Čorej (44), kterou si za tři týdny oblíbily kolegyně v kuchyni i hutníci.

Hledali jsme vhodné uplatnění bez nároku na jazykovou vybavenost

Barbora Černá Dvořáková, mluvčí Liberty Ostrava

Čorej jezdila za prací do Česka už před válkou na Ukrajině. „Pracovala jsem v kuchyni, pekárně, bramborárně, sbírala jsem jahody,“ vzpomínala matka dvou dětí, čím vším se u nás živila. Nyní vstává v půl šesté ráno, stejně jako ostatní ženy v kuchyni a kantýnách huti. A dělá, co je potřeba.

„Už jsem vařila, vydávala obědy i uklízela,“ usmála se Čorej, která přišla do Ostravy více než před měsícem a dočasně domov našla na hotelu Kovák, který LO patří.

Jako kuchařka by měla Čorej ochutnávat všechno, co uvaří. Jenže není maso. „Nejedla jsem

Práce v kuchyni ostravské huti Ukrajinku Tamaru baví. Zda zůstane v Česku ale natrvalo, ještě neví.

ho už na Ukrajině a nejmí ho ani tady. Problém to ale není,“ ujistila Čorej. Z české kuchyně

má nejraději ovocné knedlíky. Při porovnávání ukrajinské a české kuchyně narazila pouze

na jednu odlišnost. „My máme řadu jídel na smetaně, zatímco u vás je to zase moc červené.“

Čorej není sama, která utekla z Ukrajiny a našla práci v LO. V kuchyni a kantýnách pracuje

už pět žen, další tři jsou dokonce v samotném provozu huti.

„Pracují jako obsluha obráběcích strojů na rourovně. Hledali jsme vhodné uplatnění bez nároku na jazykovou vybavenost, což se v tomto případě podařilo,“ řekla Právu mluvčí LO Barbora Černá Dvořáková.

Petr Hurtík, manažer provozu GTH multicatering pro LO, je rád, že ukrajinské zaměstnankyně v kuchyni mají. „Za mě je to jednoznačné plus. Rádi pracují, jsou přizpůsobiví, snaží se, jsou to veselí a pracovití lidé,“ sdělil a dodal, že problémem není ani čeština.

Chce se vrátit

„Většinou nějaký jazykový základ mají. A ti, kteří neumějí tak dobře česky, zařazujeme nejprve na pomocné práce. A jak se naučí a chtějí postoupit, tak postoupí na výdej jídel a ke kase,“ nastínil.

Tamara Čorej s češtinou problém nemá. Učí se sama pomocí telefonu i internetu. „Hlavně v práci, snažím se toho od holek co nejvíce pochytit,“ přiznala. Zda v Česku zůstane natrvalo, neví.

„Děti chtějí, ale já bych se raději vrátila domů. Máme tam dům, celou rodinu, tři bratry, kteří teď bojují, a pět sester,“ uzavřela.

Přeshraniční soutěž s Rakouskem podpoří začínající firmy

Pavel Orholz

Jihočeský kraj chce podpořit tzv. startupy, tedy začínající firmy, a vyhlašuje pro ně ve spolupráci s Horním Rakouskem soutěž.

Podnikatelé, kteří uspějí, dostanou deset tisíc eur. Právo to řekl hejtman Jihočeského kraje Martin Kuba (ODS) s tím, že na soutěži se podílí také Jihočeský vědeckotechnický park,

Horní Rakousko a technologický inkubátor tech2b v Linci.

„Deset tisíc eur je určeno pro ty podnikatele, jejichž zajímavé nápady mohou podle poroty nejvíce zlepšit život v obcích Jihočeského kraje a Horního Rakouska,“ uvedl Kuba.

Do jihočeské části přeshraniční soutěže s názvem Cross-Border Idea & Start-up Contest je podle něj možné přihlásit projekty realizované ne-

bo připravované na jihu Čech do 29. dubna. Slavnostní finále se uskuteční 19. září 2022 v Linci.

Hejtman připomněl, že i on s přítelem Petrem Marošem před pěti lety rozjžděl firmu v podstatě jako garážový startup. „Věděli jsme, že máme dobrou technologii, za kterou jsme taky dostali v roce 2017 světovou inovační cenu. Z původních pěti battery boxů (po-

zn. red. nabíjecí stanice) měsíčně jich dnes vyrábíme čtyři sta. A zdaleka nestačíme uspokojit poptávku. Chci, aby v Jihočeském kraji mohly vyrůst další firmy, jako je ta naše,“ zdůraznil.

Právě takové firmy mohou podle něj podporovat sport, talentované děti, zaměstnávat lidi. Proto se domluvil s hornorakouským zemským hejtmánem Thomasem Stelzerem na společné přeshraniční soutěži.

„Budeme připraveni vítězům pomáhat v jejich rozvoji a také v propojení, aby spolu mohli spolupracovat i přes hranice,“ ujistil Kuba. Podobně vnímají soutěž a podporu nových úspěšných firem i Rakušané.

„Horní Rakousko je přední průmyslovou a obchodní lokalitou. Jsme země s inovativními nápady a kreativními mozky, které se nebojí věřit ve svůj vlastní nápad a úspěšně jej

uvést do praxe. Společně s našimi jihočeskými sousedy chceme naše přeshraniční regiony připravit na budoucnost a vytvořit prostor pro nové příležitosti,“ konstatoval hornorakouský hejtman Stelzer.

Firmy budou soutěžit v kategorii Startup, dále nejlepší nápad a třetí oceněná firma dostane peníze za nejlepší přeshraniční řešení v obou zmíněných kategoriích.

Muzejníci vyzkoušeli barvit vejce postaru

Pavel Karban

Zkusit obarvit a vyzdobit velikonoční vajíčka tak, jak to dělali naši předci minimálně už před 200 lety, se pokusili odborníci Muzea Novojičínska.

„Pokusili jsme se o to v rámci našich experimentů, kdy nás zajímala technika, jakou byla vajíčka, která máme ve sbírkách a jež pocházejí z 19. století, zdobena,“ vysvětlil Václav Michalička, vedoucí Centra tradičních technologií v Příboře.

Červeně se barvilo brazilským dřevem

Upozornil, že v minulosti bylo velkým problémem barvit vajíčka načerveno. „Už od 16. století bylo do Evropy dováženo brazilské dřevo, v Příboře se

mu říkalo fryžulka, které se používalo na červené zbarvení zhruba až do 1. světové války,“ prozradil s tím, že třísky bra-

Zajímala nás technika, jakou byla vajíčka, která máme ve sbírkách z 19. století, zdobena

Václav Michalička, vedoucí muzea

zilského dřeva tehdy prodávali podomní obchodníci nebo se daly koupit na trzích.

„Fryžulka se rozebrala ve vodě, pak se přidala troška kamence nebo piva, aby to dobře chytalo, a do toho se vajíčka několikrát máčela,“ popsal etnograf a dodal, že fryžulka

Hezčí velikonoční vajíčka jsou podle příbořské muzejnice Petry Vidomusové ta vyškrabávaná.

se používala i jinde, jen ji lidé pojmenovali například březulka.

Stejný postup zvolili i zaměstnanci muzea. A když měli vejce obarvená, zdobili je stejnými vzory jako vajíčka v depozitáři. „Jedná se o velmi zajímavé a archaické symboly, které jsou v podstatě spojené s kultem světla, slunce, plodnosti, probouzející se přírody,“ nastínil Michalička.

Dvě metody zdobení

Podle jeho kolegyně Petry Vidomusové vyzkoušeli dvě metody zdobení: malování voskem a vyškrobávání. „Není na tom nic složitého, základ obou technik podle mě zvládnou i děti,“ pousmála se.

Starší metodou je, jak muzejníci řekli, zdobení rozpuště-

ným včelím voskem. „Ten se pomocí kulatějšího hrotu, stačí třeba vršek špendlíku zapíchnutého v kousku dřeva nebo tužce, nanášel na uvařená, nenabarvená vajíčka. Až bylo vajíčko voskem nazdobené, tak se teprve obarvilo. Nakonec se vosk pomocí tepla a hadříku z vajíčka setřel,“ objasnila.

Poukázala, že u škrábání se naopak vejce nejprve obarví a pak se pomocí starého ševcovského sídla či staré břitvy nebo nože velice jemně, pomalinku a s citem vyškrobávaly příbořské vzory.

„A co je těžší? Podle mě musí být větší zručnost při škrábání. Je to i hezčí výsledek. Rychlejší a jednodušší mi naopak přijde voskování,“ míní Vidomusová, která obě techniky zvládá.

Velikonoce v muzeu

Velikonoční program pro každého odvážného dobrodruha nabízí od 15. do 17. dubna Muzeum Karla Zemana v Praze.

Program propojí zábavu, vzdělávání a soutěživost se známým filmem Ukradená vzducholoď. Jeden z úkolů seznamí malé návštěvníky s Braillovým písmem pro nevidomé, v dalším úkolu otestují svůj čich během poznávání vůní.

„Připravili jsme netradiční úkoly, aby si připadali jako v Zemanově dobrodružném filmu Ukradená vzducholoď. Po splnění všech úkolů získají odměnu,“ láká ředitelka muzea Lenka Lukáčková. (cie)

Po stopách pánů z Hradce

Jihočeský kraj vydal další publikaci s názvem Po stopách pánů z Hradce, která mapuje slavné šlechtické rody v jihočeském regionu. Jak už název napovídá, jde o mapování míst spojených s rodem pánů z Hradce, jedním z nejvýznamnějších jihočeských rodů, a také s jedním z nejstarších hradních sídel na jihu Čech, jindřichohradeckým zámekem. Autorkou je historička Blanka Rozkošná. Nová publikace navazuje na již vydanou knihu Po stopách rodu Buquoyů, kterou kraj vydal před dvěma lety.

„Publikace nabízí čtenářům pohled na zhruba 40 lokalit, ve kterých se páni z Hradce stavebně realizovali. Jedná se o Jindřichův Hradec, Telč, Slavonice, Mrákotín či Studenou,“ dodala Rozkošná. (kal)

Na lokálku z Břeclavi do Lednice se vrací provoz

Milan Vojtek

Poslední dubnový den se vrací provoz v nové sezoně na trať z Břeclavi do Lednice. České dráhy spolu s Jihomoravským krajem naplánovaly pravidelnou dopravu. Od 30. dubna do 10. září nabídnou turistická lokálka z Břeclavi do Lednice pravidelné svezení historickým vláčkem. Plán na léto počítá s jízdami každý víkend, případně ještě v dny státních svátků. Do provozu dráhy nasadí historický motorový vůz Hurvínek s přívesným vozem, kam je možno naložit i jízdni kola.

„V rámci akce Lednické parní léto ho o sobotách 21. května a 10. září nahradí parní vlak

Historickým motorákem je možné se vypravit na zámek s minaretem a skleníkem do Lednice.

s lokomotivou Skaličák, vozy Rybáky a historickým restauračním vozem,“ potvrdil dvě plánované akce s parní lokomotivou manažer nostalgie Josef Vendolský. Provoz je možný zásluhou finanční podpory kraje, který na nasazení historických vozidel připlácí částku šest set tisíc korun.

„Použití historického motoráku velmi dobře zapadá do oblasti, kudy trať vede. Oblast láká zejména milovníky historie, folkloru, aktivní turistiky a dobré vína. Přívětivé klima a dostupné turistické služby nabízejí příjemné a krásné zážitky,“ komentoval příspěvek k cestovnímu ruchu náměstek pro kulturu František Lukl (STAN).